

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความแปลกแยกกับการเข้าร่วมการคัดค้านปัญหา
สิ่งแวดล้อมของประชาชน : ศึกษากรณีโรงงาน
แทนทาลัมที่จังหวัดภูเก็ต

(Alienation and the People's Participation
in Environmental Problem Protest
The case of the tantalum plant in
Phuket)

ชื่อผู้เขียน

นางสาวเจวานิจ กิตติธรกุล
(Miss Jawanit Kittitornkool)

คณะ

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ยุทธ - ศักดิ์ไชยชนะ

ปีการศึกษา

2529

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความแปลกแยกกับการเข้าร่วมการคัดค้านปัญหาสิ่งแวดล้อม
ของประชาชน : ศึกษากรณีโรงงานแทนทาลัม ที่จังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)
ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางจิตวิทยาสังคม อันได้แก่ มิติของความแปลกแยก
ซึ่งประกอบด้วย ความรู้สึกไร้อำนาจความรู้สึกรับรู้ความหมาย ความรู้สึกไร้บรรทัดฐาน
และความรู้สึกโดดเดี่ยวทางสังคม ทศนคติที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
ความเชื่อข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบทางลบของโรงงานแทนทาลัม การเข้าร่วมการคัดค้าน
การก่อกองโรงงานแทนทาลัมของกลุ่มคนใกล้ชิด และการมีส่วนร่วมทางสังคม กับการ
เข้าร่วมการคัดค้านการก่อกองโรงงานแทนทาลัม 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมิติต่าง ๆ
ของความแปลกแยกดังกล่าวกับการเข้าร่วมการคัดค้านการก่อกองโรงงานแทนทาลัม
โดยควบคุมตัวแปรอื่น ๆ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ประชาชนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต
ทั้งในและนอกเขตเทศบาล จำนวน 198 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำโดยการ
สัมภาษณ์อย่างมีแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกไร้บรรทัดฐานเป็นมิติของความแปลกแยก เพียงมิติเดียวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการเข้าร่วมการคัดค้านโรงงานแทนทาลัม แต่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเข้าร่วมการคัดค้านโรงงานแทนทาลัม ได้ เพียงร้อยละ 4 และเมื่อควบคุมตัวแปรการเข้าร่วมการคัดค้านโรงงานฯ ของกลุ่มคน ไกลชิด พบว่า ความรู้สึกไร้บรรทัดฐานมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมการคัดค้านโรงงานฯ เฉพาะในกลุ่มคนที่ไม่ได้ไปเข้าร่วมการคัดค้านโรงงานฯ กับกลุ่มคนใกล้ชิดเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ตัวแปรที่มีอำนาจมากที่สุดในการอธิบายความแปรปรวน ของตัวแปรตามก็คือ ทักษะการมุ่งเน้นการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ซึ่งสามารถ อธิบายความแปรปรวนดังกล่าวได้ร้อยละ 11 ส่วนตัวแปรที่มีอำนาจรองลงมาก็คือ ความ เชื่อข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบทางลบของโรงงานแทนทาลัม โดยที่ตัวแปรทั้งสองรวมกัน จะสามารถอธิบายความแปรปรวนของการเข้าร่วมการคัดค้านการก่อตั้งโรงงานแทนทาลัม ได้ร้อยละ 18 ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ไม่มีอำนาจอธิบายอย่างมีนัยสำคัญ